

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														</

MIELIPIDE

LUKIJALTA

Maatalouden henkilöhistoria tunnetaan vähän

Tutkimuksessa on keski-tytty lähinnä kilojen ja litrojen mittaamiseen sekä kannattavuuteen itse työntekijän unohtaen. Jonkin verran järjestöissä toimineita maatalousmiehiä on muistettu matrikkeleissa etenkin aikai- semmin, mutta elämäkertoja heistä ilmestyy yhä vähemmän, poikkeuksena monitaitoiset agrologit, joista moni on itse tehnyt yhteenvedon urastaan.

Tietoja viljelijöistä on maatilakirjoissa ja Suomen pienviljelijät-kirjasarjassa, joita ei kuitenkaan enää ole toimi- tettu, sekä sukutilakirjoissa, joita ennen pidettiin tärkeinä. Näistä tiedoista voi viljelijän elämästä jotakin päätellä, mut- ta kertomuksia ne eivät ole.

Elämäkerran. Kustaa Vilkunaakin on muis- tettu kuten Kyösti Kalliotakin. Kirja Suomen talonpoikia Lallista Kyösti Kallioon ilmes- tyi vuonna 1952 sisältäen 74 elämäkertaa.

Kansallinen elämäkerrasto ja Kansallisbiografia kuvaavat myös viljelijäväestöä, sikäli kun sillä on ollut kansallista merkitystä.

Viljelijöistä (liikemiehistä) osa on ollut merkittävimpiä, sillä Alfred Kordelin omisti Jo- kioisten ja Mommilan kartanon ja rakennutti Kultarannan, joka on nyt presidentin kesäasunto.

Heikki Haavistosta on kirjoittanut elämäkerran Keijo Kulha, joka on kirjoittanut myös akateemikko Eino Jutik- kalan sekä Veikko Thamutilan

Luonnon tasapaino on jo horjunut aivan liikaa, olisiko tässä kohtuullisuuden paikka?

NIMIMERKKI ANITA LAUSILTA VERKKOKESKUSTELUSSA NEONIKOTINOIDIKIELLOSTA

Rahat loppuvat

Lopetetaanko armeija? Liity- täänkö Ivyyn vai Natoon?

Perälän isäntä

Hyvää työtä

Kiitokset Pohjois-Savon sorkanhoitajille T. Tukiaiselle ja A. Poutiaiselle! Lehmät nauttivat sorkkien hoidosta, ja niin isäntäparin mieleltin.

Akka ja Ukko

Vesi nousee

Grönlannin mannerjään sula- minen on todellinen ongelma, Meren pinnan nousu metrillä historia, sukutilat ja isännät ovat kansallista perintöä, jotka tulee säilyttää.

Hannu Huvinen

ERKKI VOUTILAINEN

Maanviljelijöiden historia on suurelta osin vaipunut unhoon. Tämänkin Maaseudun Tulevaisuuden arkistokuvan tiedoissa kerotaan vain, että kyseessä on salojitus Vihtijärvellä 15.9.1959. Miesten nimiä ei tiedetä.

Tulvaviestinnässä jokaisella omat roolinsa

Toimittaja Kaijaleena Runsten vaati 29.4. Maa- seudun Tulevaisuus -leh- dessä julkaistussa kolumnis- saan parempaa tulvaennakoin- tia. Kolumni tarttui vakavaan ja yhä useammin toistuvaan tulvavilmiöön. Haluamme täy- dentää kirjoitusta sekä korjata muutamia asiavirheitä.

Tulvatilanteita varten on olemassa työnsä, jota on kehitetty viime vuosina eri toimijoiden kanssa. Suomen ympäristökeskuksen (Syke) roolina on tuottaa valtakunnal- lista ennuste- ja tilannetietoa ja välittää se muille toimijoille, kuten elykeskuksille ja pelas- tuslaitoksille. Tänä keväänä Syke on tuottanut ennuste- ja seurantatietoja sekä tulva- riskikarttoja parhaimmillaan vuorokauden ympäri.

Mediatiedottamisessa roolijako noudattaa samo- ja periaatteita. Asukkaiden varoittaminen, suojaustoimista huolehtiminen sekä paikallisis- ta erityistilanteista viestiminen kuuluu paikallisille viranomai- sille. Syke tiedottaa valtakun- nallisesta kokonaiskuvasta ja ennusteista. Tiedotteiden lisäksi ajankohtaista veden- korkeus-, virtaama- ja jäätietoa sekä ennusteita päivitetään jatkuvasti Syken verkkosivuil- le, mistä se on kaikkien tietoa

tarvitsevien käytettävissä.

Kuluvan kevään erityispiirre ovat olleet äkilliset ja voimak- kaat jääpatojen aiheuttamat tulvat. Jäiden lähdön ajankoh- ta voidaan ennustaa mallien avulla, mutta jääpatojen ennus- taminen on vaikeaa. Jääpato- tulvat syntyvät minuuteissa, joten niistä tiedottaminen on väistämättä aina myöhässä. Jääpatojen muodostumisriskiä arvioidaan yhdistämällä virtaa- mien kehitystä koskevaa tietoa, jäätilanetta, jäänlähtöennus- teita ja paikallista seuranta- ja olosuhdetietoa.

Kaikki tulvien ja veden riit- tävyiden kanssa toimivat ovat tunnistanee tarpeen parantaa ennakkointia ja viestiä tehok- kaasti. Kehitystyössä maa- ja metsätalousministeriöillä on tärkeä rooli.

Kevät ei vielä kuitenkaan ole ohi. Lapissa joet ovat vielä jäässä ja suurten järvien veden- pinnat ovat vasta nousemassa. Jos tilanne vaatii, perustamme ripeästi uudelleen epäviralli- sen tulvakeskuksen yhdessä paikallisten viranomaisten, elykeskusten sekä Ilmatieteen laitoksen kanssa.

Seppo Rekolainen
Tulvatilannejohtaja,
Vesikeskuksen johtaja ja
Suomen ympäristökeskus

Petopuisto itärajalle

Maaseudun Tulevaisuu- dessa oli 22.3. artikkeli ”Suomi voi itse ratkaista suurpeto-ongelmat”.

Kaupungeissa asuvien city- ihmisten on helppo vähätellä petopelkoa. Asuin lapsuuteni Pohjois-Karjalan maaseudulla 40–50-luvuilla. Pedot tappoi- vat lehmii ja lampaita ja kou- lulaiset juoksivat peloiinsa metsien halki kouluun. Tätä ei onneksi nykyisin hyväksyt- tä, vaan kunnat joutuvat maksa- maan koululaiskuljetukset, jos petoja on paikkakunnalla.

Mielestäni petoasia pitää hoitaa lopullisesti kuntoon kat- somalla kauas tulevaisuuteen. Muuten tämä eipäs-juupas- keskustelu jatkuu maailman loppuun.

Vaikka maaseutu näyttää nyt tyhjenevän asukkaista, ei se kokonaan tyhjene eikä se ole suotavaakaan. Ihmiset lisään- tyvät ja asutus laajenee, joten pedoille ei yksinkertaisesti ole tilaa ihmisten keskellä.

On melko varmaa, että ensimmäinen suden tai karhun tappama lapsi synnyttää niin kovan petovihan, että kansa vaatii metsästäjiä tappamaan kaikki pedot Suomesta. Sanoi siihen Suomen laki tai EU mitä tahansa.

Kävin safarimatkalla Tan- saniassa ja totein, että villi luonto ja ihmisasutus kaupun- keineen olit erotettu toistaan ilman suuria ristiriitoja. Luon- nonsuojelualueen alkuperäiset asukkaat eli Masait paimensi-

vat karjaansa petojen keskellä ja paikalliset kuljettivat turis- teja merkityillä reiteillä. Kaikki osapuolel tiesivät pelisäännöt, jopa leijonat olivat oppineet välttämään punaisiin viittoihin pukeutuneita paimenia.

Suomessa ei näin suurta asumatonta aluetta löydy, vaan puisto pitäisi perustaa harvaan asutulle itärajalle.

On järjetöntä rakentaa tuhansien karjatilojen ympä- rille erillisiä petoittoja, kun saman materiaalin voisi käyttää muuttaman pitäjän kokoisen petopuiston aitaamiseen. Melko varmasti EU:ta saisi rahaa aidan ja matkailuhotellin rakentamiseen.

Venäläiset voisivat aidata vielä isomman alueen samalta kohtaa rajan toiselta puolelta. Aidan valmistuttua Suomen sudet, karhut ja ahmat nuku- tettaisiin ja vietäisiin puistoon. Myös Korkeasaaren karhut ja sudet voisi siirtää puistoon elä- mään lajituyppillistä elämäänsä.

Puiston rakentaminen työ- listäisi heti puiston sisäpuolelle jääviä asukkaita ja myöhemmin he saisivat pysyviä työpaikkoja turistihotellin palveluksessa ja puiston muusta ylläpidosta.

Olen varma, että tämä idea toteutuu jossakin muodos- sa parinkymmenen vuoden sisällä. Pelkään vain, että se ei toteudu Suomessa, vaan Ruot- sissa tai Venäjällä.

Raimo Flink
keksiji, tietokirjailija
Tampere

Kevättä rinnassa

Loiskuu loska alla anturan, on kohta aika karjanpitäjän laskea nyt ulos kantturan. Ne kauan olleet on kiinni ri- muissaan.

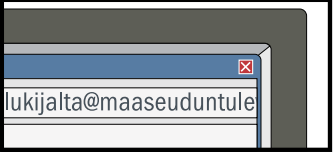
Ulospäästyänsä ilo hirmuista, ne laukkaa ympäri aitaustaan ja kohta sitten kokeillaan kellä sarvet ovat tiukimmat.

Kyllä varmaan nauta navetan ajattellee ja arvostaa, kuinka mukavaa on olla ulkona. Ja tuntee nyt se, kuinka raitis onkaan tuuli pohjoisen ja kuinka huumaaavat on hajut keväiset.

Heino Pasanen

Polvijärvi

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimit- ta Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpö- sitte, faksilla tai tekstiviestillä.

VIERASKOLUMNI

Matkalla tuntemattomaan

Viimeisin eduskuntakeskustelu 10. huhtikuuta kuntauudistuk- sesta sekä sosiaali- terveyspal- veluiden uudistuksesta kertasi vanhat rintamalinjat: Hallituk- sen edustajat toivivat sivuil- leen vilkuilematta aikaisemmat näkemyksensä, oppositio ei onnistunut synnyttämään dialogia.

Lisämausteena oli oi- keuskansleri Jaakko Jonkan esittämä huomautus mahti- uudistusten eritahtisuudesta. Tästäkin on moneen kertaan muistutettu, mutta edes oikeuskanslerin arvovalta ei näytä suuresti vaikuttavan.

Jonkinlainen reaktio oli ehkä se, että jo 10.4. illalla sosiaali- ja terveyspalveluiden uudis- tusta pohtivaan työryhmään nimettiin 21 uutta jäsentä. Nyt ryhmän koko on 35 henkilöä. Miten tällainen jättiläisryhmä voi työskennellä järkevästi ?

Myös Jyrki Katainen asetti ministeriä ja hallituspuo- lueiden eduskuntaryhmien puheenjohtajista koostuvan sote-työryhmän. Miten kahden ryhmän yhteistyö ja yhteiset linjaukset syntyvät ? Tämä on jo korkeammassa käressä, kuten meillä Pohjanmaalla tavataan sanoa.

Eduskuntakeskustelun kruunasi ministeri Henna Virk- kusen tuttu lupaus piakkoin saatavista kuntauudistuksen lisälinjauksista, jotka selventä- vät tilannetta. Sama lupaus on kuultu jo monta kertaa kahden viime vuoden aikana vasta- vissa eduskuntakeskusteluissa. Selvyttyä ei kuitenkaan ole tullut.

On kohtuutonta odottaa lopullisia läpimurtoja ja suuria selkeytyksiä lähiaikoina. Kun- tien on vaikea tehdä järkeviä päätöksiä. Kuntaliitosselvitely- jen aloittaminen tuntuu turhalta, varsinkin kun suurin osa kunnista ei niitä halua.

Kuntaliitosten kautta eivät ongelmat ratkea. Tätä on hallitukselle yritetty viimeiset kaksi vuotta kertoa. Ainakin minulta alkaa jo rautalanka loppua. Konsulttien armeija varmasti odottaa kiilusilmin lihavia kuntaliitosselvitystoi- meksiantoja.

Kunta- ja sote-uudistuksen oleellista on enää kenenkään

VERKOSSA SANOTTUA

Mehiläiset pelastuvat, rypsin viljely vaikeutuu

Viime viikolla EU päätti kieltää neonikotinoidit, joita käytetään hyön- teisten torjuntaan. Kiellon toivotaan suojelevan mehiläi- siä. Sen kääntöpuolena on, että öljykasvien viljelijöiltä viedään tehokas aine.

Ei liene ihme, että viljelijöi- tä koskettava, kaksipiippui- nen asia herätti keskustelua Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivuilla.

”Mutta vaihtoehdojahan myrkyille on: luomu, myö- häisempi kylvä ja integroitu kasvinsuojelu”, opastaa jotakin rajaa.

”Jotakin rajaa joo. Luo- mu romahduttaa satotason, myöhäisempi kylvä kasvattaa riskiä, että sato jää korjaamat- ta. Integroitu viljely tarvitsee peitatus siemenen siinä kuin mikä tahansa toimiva viljely”, vastaa jep.

Maa jätettävä viljelykun- nossa jälkipolville epäilee, että neonikotinoidien kiellon vastustajia ajaa ahneus.

”Onko taas niin, että se taval- linen tarina rahan ahneudesta on voittamassa, kun pitää sitä halvinta kemikaalia päästä käyttämään, että saadaan isot osingot maksetuksi lannoite- ja myrkkYTEhtaiden omistajille? En ole kiikhoolija, vaan mie- lestäni realisti. Mehiläiset pö- lyttäjinnä ovat valtavan tärkeitä ruuan tuotannossa kaikkialla maailmassa vielä kymmenien miljoonien vuosien jälkeen.”

Myös Anita Lautsilta ko- rostaat mehiläisten merkitystä ihmiskunnalle.

”Mehiläisten kuolema tarkoittaa valtavaa määrää asi- oita tässä maailmassa. Se tulee tuottamaan jopa nälänhätää ja on sitä varmasti tehnytkin. Rypsi ja rapsi pelastuu, mutta liian paljon muuta tuhoutuu.

vaikea tavoittaa. Uudistukset kirjattiin hallitusohjelmaan raakileina eikä niiden muodos- tamaa kokonaisuutta hahmo- tettu.

Tätä asetelmaa on alusta alkaen yritetty kritisoida ja synnyttää rakentavaa kes- kustelua hallitusohjelman perustavanlaatuisen valuvian korjaamiseksi. Vuoropuhelua ei ole kuitenkaan syntynyt. Hallitus on edennyt valitsema- laan putkiuralla. Yhteistyötar- joukset on torjuttu korskeasti: ”Kyllä me tiedämme, mitä me teemme.”

Järkevintä olisi, että Suomen tulevaisuuden kannalta välttämättömät uudistukset valmisteltaisiin parlamentaari- sesti, hallituksen ja opposition yhteistyönä. Kohdatut vaikeu- det ovat sitä mitaltuokkaa, että niiden ratkomiseen tarvitaan koko kansakunnan poliittinen joukkoäly. Hallituksen kovakal- loinen tukeutuminen arvoyal- lan politiikkaan on viemässä uudistukset kohti täydellistä umpikujaa.

Mikäli hallituksen piirissä ei kyetä tunnustamaan tosiasi- oita, ajautudaan mekaanisiin pakkouudistuksiin, joissa kansalaisten etu jää taka- alalle. Synnytetään epäselviä hallintohirviöitä, jotka ovat nykytilannetta tehotommampia ja kansalaisten arjesta vieraan- tuneita.

Pakkouudistusten toteutta- minen olisi edesvastuutonta: Tavalliset kansalaiset kärsi- sivät, syntyiis hallinnollista kitkaa lisääviä käytäntöjä, henkilöstön aika hupenisi ponnisteluihin saada kohtuu- ton toimimaan kohtuullisesti. Seuraavalla hallituskaudella olisi edessä synnyttäjien rakennelman purkaminen ja kaiken aloittaminen alusta. Sa- maan aikaan väestö vanhenee, yhteiskunnallisen huolenpidon tarve lisääntyy voimakkaasti ja kustannukset ovat karkaamas- sa käsistä.

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston aluetieteen profes- sori.
hannu.katajamaki@uva.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Mehiläiset pelastuvat, rypsin viljely vaikeutuu

Viime viikolla EU päätti kieltää neonikotinoidit, joita käytetään hyön- teisten torjuntaan. Kiellon toivotaan suojelevan mehiläi- siä. Sen kääntöpuolena on, että öljykasvien viljelijöiltä viedään tehokas aine.

Ei liene ihme, että viljelijöi- tä koskettava, kaksipiippui- nen asia herätti keskustelua Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivuilla.

”Mutta vaihtoehdojahan myrkyille on: luomu, myö- häisempi kylvä ja integroitu kasvinsuojelu”, opastaa jotakin rajaa.

”Jotakin rajaa joo. Luo- mu romahduttaa satotason, myöhäisempi kylvä kasvattaa riskiä, että sato jää korjaamat- ta. Integroitu viljely tarvitsee peitatus siemenen siinä kuin mikä tahansa toimiva viljely”, vastaa jep.

Maa jätettävä viljelykun- nossa jälkipolville epäilee, että neonikotinoidien kiellon vastustajia ajaa ahneus.

”Onko taas niin, että se taval- linen tarina rahan ahneudesta on voittamassa, kun pitää sitä halvinta kemikaalia päästä käyttämään, että saadaan isot osingot maksetuksi lannoite- ja myrkkYTEhtaiden omistajille? En ole kiikhoolija, vaan mie- lestäni realisti. Mehiläiset pö- lyttäjinnä ovat valtavan tärkeitä ruuan tuotannossa kaikkialla maailmassa vielä kymmenien miljoonien vuosien jälkeen.”

Myös Anita Lautsilta ko- rostaat mehiläisten merkitystä ihmiskunnalle.

”Mehiläisten kuolema tarkoittaa valtavaa määrää asi- oita tässä maailmassa. Se tulee tuottamaan jopa nälänhätää ja on sitä varmasti tehnytkin. Rypsi ja rapsi pelastuu, mutta liian paljon muuta tuhoutuu.

HENRIK SCHÄFER